

BESLUT

2022-10-03 Dnr: 22/01714

SAKEN

Ekot, P1, 2022-05-30, inslag om ett presidentval i Colombia; fråga om opartiskhet och saklighet

BESLUT

Inslaget frias. Det strider inte mot kraven på opartiskhet och saklighet.

INSLAGET

Inslaget var ett kort nyhetstelegram som handlade om att det skulle hållas en andra valomgång i det colombianska presidentvalet eftersom ingen av kandidaterna, (A) och (B), hade fått mer än 50 procent av rösterna. Nyhetspresentatören sa bland annat följande.

Vänsterkandidaten [A] fick 40 procent och han möter nu högerpopulisten [B] som fick 28 procent i en ny omgång.

ANMÄLAN

Anmälaren anser sammanfattningsvis att det inte var en objektiv och balanserad rapportering att benämna en av kandidaterna, enligt anmälaren vänsterextremistisk marxistanhängare, som ”vänsterkandidat” medan dennes motståndare gavs epitetet ”högerpopulist”.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Radio AB (SR) anser att inslaget överensstämmer med kraven på opartiskhet och saklighet och anför i huvudsak följande.

SR:s utgångspunkt är att enbart använda epitet eller benämningar på personer, partier och företeelser i de fall där det är relevant för rapporteringen. I ett kort nyhetstelegram, som det nu är fråga om, finns inte utrymme att ge en fulltäckande beskrivning eller en fullständig detaljerad bakgrundsbeskrivning av

presidentkandidaterna. Istället används i dessa fall ofta epitet i telegram för att kortfattat ge lyssnarna en kontext. I det nu aktuella fallet ville *Ekot* kort beskriva den politiska hemvisten avseende de två kandidaterna.

A företräder den traditionella colombianska vänstern som ledare för koalitionen Pacto Histórico, Historiska pakten och har varit en del av det politiska etablissemangen en längre tid. Han har ett förflutet under 1980-talet som gerillamedlem men har sedan många årtionden tillbaka ägnat sig åt politik och är numera etablerad som vänsterpolitiker. Innan han vann presidentvalet i juni var han senator. Han har drivit frågor som handlar om att bekämpa fattigdomen i Colombia, klimatfrågan och även andra frågor kopplade till diskriminering, rasism och kvinnors rättigheter.

Vid en genomgång av flera av de stora mediebolagens publiceringar världen över såsom New York Times, BBC, The Guardian, CNN och El País kan man konstatera att A betecknas, i de allra flesta fall, som ”vänsterledaren” eller ”vänsterkandidaten” och i några fall som ”ex-rebellen”.

Ekot har i andra inslag beskrivit A som den ”tidigare rebellen” när detta varit relevant. SR:s val av epitet gällande A är korrekt och programbolaget kan inte se att det skulle vara partiskt.

Vad gäller SR:s beskrivning av B som en högerpopulist bygger denna framför allt på B:s uttalanden och politik. B har varken ett etablerat parti eller en rörelse bakom sig och han presenterade sig själv som en outsider inför presidentvalet. Han har varit affärsman, är mångmiljonär och borgmästare och liknelser har gjorts mellan honom och Donald Trump politiskt. En av de viktigaste punkterna i B:s politiska program är att göra staten och dess makt mindre och han för en tydlig anti-etablissemangspolitik. Han kan bäst beskrivas som konservativ och har exempelvis sagt i en intervju att kvinnor inte ska ägna sig åt politik utan bör stanna hemma.

Vid en genomgång av andra mediers publiceringar framkommer att Hernandez betecknas som ”populist” i samtliga stora medier. Bland annat kan nämnas att BBC beskriver honom som en ”oberoende kandidat med högerpopulistiska förslag”. The Guardian skriver att han ”ses som en konservativ politiker” och El País beskriver honom som ”högerpopulist”. I New York Times omnämns han som ”right-wing anti-establishment”.

AKTUELL BESTÄMMELSE

SR ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i radion (12 § i sändningstillståndet).

Kravet på opartiskhet tillämpas enligt granskningsnämndens praxis i princip fullt ut på programledare, reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för programföretaget. Bestämmelsen innebär bland annat att en programledare eller reporter inte får göra värderande uttalanden eller ta ställning i kontroversiella frågor.

Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar att inslaget var ett kort nyhetstelegram som handlade om det colombianska presidentvalet och att de två kandidaterna benämndes som ”vänsterkandidat” och ”högerpopulist”. Nämnden anser, mot bakgrund av vad SR anfört i sitt yttrande om kandidaternas politiska bakgrund och inriktning, att benämningarna i det aktuella sammanhanget inte medför att inslaget strider mot kraven på opartiskhet och saklighet.

Detta beslut har fattats av Dag Mattsson, Bo-Erik Gyberg, Erik Fichtelius och Linnéa Jonjons efter föredragning av Sepideh Jordan Sajadi.

För granskningsnämnden

Dag Mattsson

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN:	Dag Edvin Bror Mattsson
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_083c8c74d1cc958a1e1b added91aad120f7c
DATUM & TID:	2022-10-03 07:03:49 +02:00

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2022-10-03 07:03:55 +02:00
Ref: 49653SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)